

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
GDAŃSK UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

МАУП

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної
конференції
“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”

10 жовтня 2025 р.

Київ
2025

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:

Гончаренко Михайло Федорович – віцепрезидент Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:

Семенець-Орлова Інна Андріївна – директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;

Каліна Ірина Іванівна – заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:

Братусь Ганна Анатоліївна – завідувач кафедри управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Дмитренко Геннадій Анатолійович – почесний професор кафедри економіки бізнесу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Кришталь Галина Олександрівна – завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Кривоберець Марина Миколаївна – завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;

Мазур Юлія Володимирівна – декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 9 від 29.10.25)*

III Міжнародна науково-практична конференція “Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу”: зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2025 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 512 с.

ISBN 978-617-02-0419-6 (електронне видання)

Для науковців, представників бізнесу та здобувачів вищої освіти.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

ІННОВАЦІЙНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Тимоць Мирослава Василівна

Інноваційні підходи до покращення безпеки банківських установ
в умовах цифровізації 182

Кришталь Галина Олександрівна, Михайловський Денис Анатолійович

Цифрова трансформація фінансового менеджменту підприємств:
інтелектуальні інструменти контролю та прогнозування 184

Пархоменко Вікторія Вікторівна

Інноваційні фінансові технології як інструмент управління
зовнішньоекономічною діяльністю в умовах цифрової трансформації
світової економіки 189

Мазуренко Денис Сергійович

Зелені облігації як інструмент розвитку “зеленої” економіки України 191

Павленко Сергій Олександрович

Цифрова трансформація системи податкового адміністрування
та контролю в Україні 194

Тімко Наталія Іванівна

Електронні гроші та їх роль у трансформації фінансових послуг 197

Орлик Оксана Володимирівна

Цифровізація державних послуг як драйвер економічного розвитку
України 200

Панова Наталія Миколаївна, Скиба Ганна Іванівна

Розвиток онлайн-платежів та мобільних банківських сервісів
в умовах кіберризиків 203

Скиба Ганна Іванівна

Інноваційні фінансові інструменти як драйвер стандартизації
звітності сталого розвитку в аграрному секторі України 206

Сологуб Денис Едуардович, Скиба Ганна Іванівна

Синергія фінансових інновацій та інформаційних технологій
як фактор конкурентоспроможності національної економіки 210

Тімко Юлія Анатоліївна, Скиба Ганна Іванівна

Перспективи розвитку фінтех-платформ у процесі цифровізації
економіки України 212

Белан Марія Віталіївна, Скиба Ганна Іванівна

Фінтех-стартапи як драйвер цифрової трансформації
фінансового ринку України 215

Антонова Валентина Володимирівна, Скиба Ганна Іванівна

Фінансові шахрайства у цифровому середовищі:
сучасні тенденції та протидія 218

ЗЕЛЕНІ ОБЛІГАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ “ЗЕЛЕНОЇ” ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Без енергії неможливий розвиток цивілізації, адже саме вона лежить в основі сучасного способу життя. Упродовж історії людство неодноразово змінювало свої енергетичні ресурси, пристосовуючись до нових потреб і технологій: від використання деревини у XVIII столітті — до вугілля в епоху індустріалізації, а згодом — до нафти й газу у XX столітті. У XXI столітті світова економіка вступила у нову епоху — епоху “зеленого” переходу. Країни дедалі активніше переглядають підходи до розвитку, усвідомлюючи необхідність зменшення антропогенного впливу на довкілля, декарбонізації виробництва та переходу до відновлюваних джерел енергії.

У цих умовах ключову роль починає відігравати зелена економіка, яка поєднує економічне зростання із збереженням екологічної рівноваги. Вона орієнтована на сталий розвиток, раціональне використання ресурсів, розвиток “чистих” технологій і створення нових ринкових інструментів для фінансування екологічно значущих проєктів.

Одним із таких інструментів є зелені облігації (Green Bonds) — спеціальний вид боргових цінних паперів, кошти від яких спрямовуються виключно на екологічно сталу діяльність. Вони є містком між фінансовим сектором та кліматичною політикою, дозволяючи інвесторам підтримувати проєкти, що зменшують вплив на довкілля.

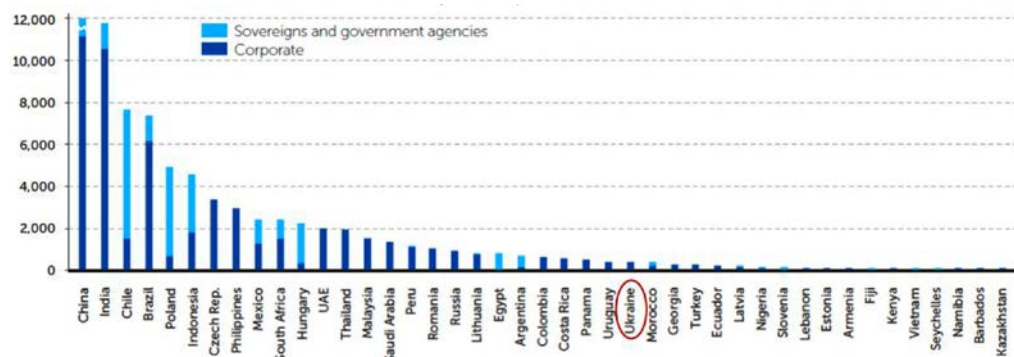
Для України, яка водночас переживає енергетичну трансформацію, удари по енергетичним об’єктам та інтеграцію до європейського економічного простору, зелений фінансовий інструментарій має особливо важливе значення. Формування ринку зелених облігацій здатне стати ключовим каталізатором переходу до зеленої енергетики та низьковуглецевої економіки.

В Україні розвиток зелених облігацій лише набирає обертів, проте має значний потенціал. У 2021 році Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку ухвалила Положення про зелені облігації, що визначає базові вимоги до емітентів, екологічних критеріїв та звітності. Перші спроби емісії таких облігацій здійснювали окремі муніципалітети, зокрема Київська міська рада, яка заявила про намір фінансувати через цей інструмент оновлення транспортної інфраструктури та енергомодернізацію будівель. Показовим прикладом є діяльність української компанії ДТЕК ВДЕ, яка отримала нагороду “New Market Green Pioneer” від Climate Bonds Initiative (CBI) за перший в історії країни випуск “зелених” облігацій. У листопаді 2019 року компанія випустила перші зелені єврооблігації на суму 325 млн євро під 8,50 %

терміном на 5 років. Як зазначається у повідомленні Climate Bonds Initiative, приєднання української нефінансової корпорації до кола емітентів зелених облігацій стало “довгоочікуваною і надихаючою ознакою розвитку ринку та зниження бар’єрів входу”. Особливо важливо це для України, де в енергетичному балансі досі домінують викопні ресурси, а подібні проєкти свідчать про поступ у напрямку декарбонізації. Однак загальний обсяг українського ринку залишається незначним — менше 0,1 % від загального ринку боргових інструментів, тоді як у країнах ЄС ця частка сягає 5–7 % (див. рисунок).

Причинами такої ситуації є низька фінансова грамотність потенційних емітентів, відсутність розвиненої системи незалежної верифікації зелених проєктів, обмежений інтерес з боку приватних інвесторів, а також нестача цифрових платформ для публічного моніторингу екологічного впливу. Водночас цифровізація може стати ключовим фактором активізації цього ринку. Використання технологій блокчейн дає можливість створювати прозорі електронні реєстри зелених облігацій, у яких фіксується повний життєвий цикл фінансованого проєкту — від випуску до звіту про досягнення екологічних результатів. Це не лише зменшує ризики маніпуляцій, але й робить інвестиції більш привабливими для іноземного капіталу.

Світовий досвід демонструє, що ринок зелених облігацій стимулює зростання зеленої економіки — тобто системи, орієнтованої на екологічну збалансованість, низьковуглецеві технології та сталий розвиток. У Швеції, Франції, Канаді, Китаї та Японії зелений борговий інструментарій активно використовується для фінансування модернізації енергетичного сектору, оновлення транспорту, розвитку водневої енергетики. Наприклад, у Китаї обсяг випуску зелених облігацій у 2023 році перевищив 120 млрд доларів США, що дало змогу профінансувати понад 200 великих проєктів із відновлюваної енергетики. У країнах ЄС зелені облігації стають частиною офіційних стратегій “зеленого переходу” та інструментом реалізації політики Європейського зеленого курсу (European Green Deal).

Source: IFC, Bloomberg, Environmental Finance, Climate Bonds Initiative.

Кумулятивна сума випусків зелених облігацій на молодих фінансових ринках, 2012 – 2020 рр. (\$ млн)

Джерело: IFC Emerging Market Green Bonds Report

Для України розвиток ринку зелених облігацій може мати багатовимірний ефект. По-перше, це залучення довгострокових дешевих інвестицій у критично важливі галузі — енергетику, транспорт, ЖКГ. По-друге, це стимул до впровадження стандартів екологічної звітності та корпоративної соціальної відповідальності. По-третє, зелений ринок сприяє формуванню позитивного міжнародного іміджу країни, що особливо важливо у контексті післявоєнного відновлення. Впровадження цифрових платформ для реєстрації, звітування та аудиту зелених облігацій підвищить рівень прозорості, мінімізує корупційні ризики та відповідатиме принципам відкритих фінансів.

Серед конкретних кроків, які можуть активізувати цей напрям в Україні, слід виокремити створення Національного центру зелених фінансів при Міністерстві фінансів або НБУ, який координуватиме емісію, сертифікацію та моніторинг зелених цінних паперів. Доцільним є також впровадження державних гарантій або часткових компенсацій для муніципалітетів та підприємств, які випускають зелені облігації, а також податкові пільги для інвесторів. Цифрові рішення на основі штучного інтелекту можуть використовуватися для оцінки ефективності екологічних проєктів, прогнозування їхнього впливу на вуглецевий баланс і формування інтегрованих звітів ESG (Environmental, Social, Governance).

Таким чином, зелені облігації виступають не лише інструментом фінансування окремих екопроєктів, а й механізмом структурної трансформації економіки. Вони поєднують фінансову прибутковість із соціальною відповідальністю, інновації з прозорістю, а цифрові технології — із глобальними стандартами сталого розвитку. Для України цей напрям відкриває можливість не просто долучитися до світового зеленого руху, а стати частиною нової архітектури фінансових ринків, де головними цінностями стають довіра, екологічна ефективність і цифрова відкритість.

Література

1. Renewables 2023: Analysis and forecast to 2028 [Електронний ресурс]. 2023. Режим доступу: https://iea.blob.core.windows.net/assets/96d66a8b-d502-476b-ba94-54ffda84cf72/Renewables_2023.pdf.
2. Грубляк О. М., Олексин А. Зелені облігації як інструмент залучення інвестицій в екологічні проєкти. *Галицький економічний вісник*. 2024. Т. 91. № 6. С. 95–101.
3. Зелені облігації як інструмент фінансування сталого розвитку в Україні. *Світ фінансів*, 2025. № 2(83). Р. 150–62. <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1827>.
4. Романко С. Як зелена енергетика може стати драйвером відновлення України [Електронний ресурс]. 2022. Режим доступу: <https://www.eurointegration.com.ua/experts/2022/10/26/7149430/>.
5. Особливості розвитку сонячної енергетики в Україні [Електронний ресурс]. 2022. Режим доступу: <https://www.ueex.com.ua/presscenter/news/osoblivosti-rozvitku-sonyachnoi-energetiki-v-ukraini/>.
6. Сонячна погода допомагає українській енергосистемі, але дефіцит зберігається [Електронний ресурс]. *УНН*. 2023. Режим доступу: <https://unn.ua/news/soniachna-pohoda-dopomahaie-ukrainskii-enerhosystemi-ale-defitsyt-zberihaetsia-ukrenerho>.